
Referat

Fra møte i faggruppen for fremmede organismer og handel med truede arter (CITES)

Dato: 02.12.2021, kl. 09:00 - 15:30

Sted: FHI's lokaler, Utsikten MT6

Møteleder: Gaute Velle

Inviterte deltagere:

Fra faggruppen for fremmede organismer og CITES:

Eli K. Rueness, Kathrine Eldegard, Hugo de Boer, Gaute Velle, Anders Nielsen, Lawrence Kirkendall, Lars Robert Hole, Kyrre Kausrud, Erlend Nilsen, Kjetil Hindar, Johanna Järnegren, Eva Thorstad og Inger Elisabeth Måren

Fra Miljødirektoratet:

Esten Ødegaard, Åsa Alexandra Borg Pedersen, Erik Lund og Håkon Holand.

Fra sekretariatet til VKM:

Martin Malmstrøm, Jo Hermansen, Kjersti Kvie, Daniel Flø og Merethe Asmo-Finne

1. Velkommen, fravær, habilitet og godtgjøring

Faggruppeleder Gaute Velle ønsket velkommen til møtet.

Fraværende: Hugo de Boer, Lars Robert Hole, Inger Elisabeth Måren, Kjersti Kvie, Merethe Asmo-Finne, Erik Lund og Håkon Holand.

Erlend Nilsen og Kjetil Hindar, Esten Ødegaard og Åsa Alexandra Borg Pedersen deltok via Teams.

Ingen av medlemmene erklærte at de hadde mulige interessekonflikter i noen av sakene som skulle behandles på møtet.

Alle faggruppedlemmer oppfordres til å sende en mail til Martin med antall timer forberedelse som ønskes godtgjort.

2. Godkjenning av møteinnkallelse og dagsorden

Agenda og møteinnkallelse ble godkjent.

---

3. Orientering om saker som går i Hovedkomiteen

Fiskerapporten var hovedsak på forrige HK møte, og dette skal da opp til godkjenning på neste HK-møte. Foreløpig rapport ble gjennomgått og veien videre ble diskutert.

CRISPR rapporten er nå publisert og det ble gjort en kort oppsummering av publiseringsmøtet som ble holdt på Litteraturhuset. HK diskuterte også konsekvenser for rapporten og mulighetene som ligger i en oppdatering av regelverket basert på funnene i rapporten. Det ble påpekt at det må tas hensyn til at det ikke er noen korrelasjon mellom størrelsen på endringen i genomet og konsekvensene av endringene.

Det er varslet et nytt oppdrag på overvåkning av ulike stoffer i matvarer.

Miljødirektoratet har lagt frem sin nye strategi og denne ble diskutert på HK-møtet. Det fremgår av strategien som om VKM fortsatt vil være en sentral samarbeidspartner. Miljødirektoratet legger opp til mer helhetlige vurderinger, spesielt innen økosystemer, og det vil også være et økt fokus på samfunnsøkonomiske analyser.

Utlysning og sammensetning av den nye komiteen for 2022-2026 ble diskutert. Det legges opp til en egen faggruppe på klima. Faggruppen for fremmede arter og CITES vil deles opp i to faggrupper: Biologisk mangfold og CITES. Rekrutteringsmaterieell (inkl. en Power-Point film) er under fremstilling og skal være klart før jul.

Utfordringene knyttet til konflikter med instituttsektoren om kompensasjon for bruk av ansatte i komiteene ble også diskutert. Det jobbes med å få på plass en løsning.

4. Orientering om progresjon i prosjekt om skogøkologi

Kyrre Kausrud (faglig leder) informerte om prosjektets videre fremgang. Det ligger nå an til publisering i medio april.

Det jobbes også nå med å få på plass gode fagfeller til evaluering på dette prosjektet.

5. Orientering om progresjon på prosjektet om hold av huskatt

Erlend Nilsen som er faglig ansvarlig for prosjektet presenterte bakgrunn og problemstilling, samt orienterte om progresjon. Grunnet fokus på andre (ikke selvinitierte prosjekter) har det ikke vært så stor progresjon på dette området, men det jobbes nå med å konkretisere tall for antall katter i Norge og ulike modeller for utregning av predasjonsrate.

Det presiseres at det er stor usikkerhet knyttet til eierløse katter i Norge og at disse antagelig er et større problem enn tidligere antatt.

Ingen fastsatt publiseringsdato, men det er et mål å bli ferdig innen sommeren 2022.

6. Orientering om prosjekt i oppstartsfasen på Asiatisk geithams

Katrine Eldegard (faglig leder), orienterte om progresjonen. Omhandler da i hovedsak negative effekter på honningbier og annet biologisk mangfold, knyttet til to arter av kjempeveps fra Asia; *Vespa velutina* og *V. mandarinia*.

Prosjektdeltagerene holder nå på med selve risikovurderingene og skal således være i rute til å få rapporten klar til fagfelle vurdering på nyåret (3. januar). Det er besluttet å benytte tre fagfeller på dette prosjektet for å dekke alle ulike aspekter.

7. Orientering om kunnskapsoppsummering om Vågehval

Eli Rueness orienterer (Kjersti Kvie og Erlend Nilsen har også vært involvert, samt Nils Øien fra HI).

Det presisere at dette er en kunnskapssammenstilling om vågehval globalt uten konklusjon, og således ingen NDF. Rapporten har en sidebegrensning på 20 sider, men det åpnes for bruk av vedlegg ved behov for utdypelse. Rapporten skal dekke: global utbredelse, habitat og livshistorie, populasjonsstørrelse og trender, habitattrender, populasjonsstruktur, trusler, overvåkning samt handel

Rapporten skal opp til godkjenning på et eget møte i faggruppen 27. januar og publisering medio februar 2022.

8. Nytt fra Miljødirektoratet

Miljødirektoratet har satt krisestab som følge av funnene av sjøpungareten havnespy på Sør-Vestlandet. Det er interessant å få på plass en bestilling på vurdering fra VKM som går på tiltak (spesielt i tidlig fase). Det meldes at det jobbes med et varslingsystem og overvåkning.

---

9. Nytt fra sekretariatet

Flere fra sekretariatet har deltatt på en workshop med Miljødirektoratet med fokus på utredningsinstruksen og inkludering av samfunnsøkonomiske analyser i fremtidige rapporter.

Utredningsinstruksen baserer seg på å svare ut følgende seks punkter for å danne et best mulig beslutningsgrunnlag: -Hva er problemet og hva vil vi oppnå?

- Hvilke tiltak/virkemidler er relevante?
- Hvilke prinsipielle spørsmål reiser tiltakene?
- Hva er de positive/negative virkningene av tiltakene/virkemidlene, hvor varige er de, og hvem blir berørt?
- Hvilke(t) tiltak/virkemiddel anbefales, og hvorfor?
- Hva er forutsetningene for en vellykket gjennomføring?

Det mulige hasteoppdrag på havnespy er tiltenkt som et pilotprosjekt innen samfunnsøkonomiske analyser og strukturering av rapportene etter utredningsinstruksen.

10. Eventuelt / møter av felles interesse

Minner om den 22. internasjonale konferansen om akvatiske invaderende arter som avholdes i Oostende, Belgia, 18.-22. april 2022.

Gaute Velle gjennomførte en uhøytidelig evaluering av møtestruktur og digitale møter. Det var bred enighet om at møtestrukturen fungerer bra (ønske om hyppige pauser ved Teams møter), og at Teams er en god løsning for om lag halvparten av de ordinære møtene samt konkrete godkjenningmøter.

11. Nye møtedatoer

Det ble besluttet at de to siste ordinære møtene i den sittende komiteen avholdes onsdag 16. februar og torsdag 9. juni. Førstnevnte møte vil avholdes på Teams, mens det avsluttende møte i utgangspunktet legges opp til å bli ved fysisk fremmøte.

Det vil også avholdes separate møter for godkjenning av rapportene på vågehval, Asiatic geithams og skogøkologi

---

12. Risikovurdering av import og hold av fire kvegarter vurdert for godkjenning av faggruppen.

Det ble etterlyst en grundigere diskusjon og vurdering av effekten av «trampling», og hvilke effekter dette har på endringer av jordbunnen. Dette er til dels dekket i rapporten og skal belyses bedre.

Det ble også etterlyst en mer samlet vurdering av effekten dyrene har som potensielle «ecosystem engineers». Dette tar prosjektgruppen med seg og retter opp.

Diskusjon knyttet til at det er ulike tettheter av dyrene som diskuteres og legges til grunn for vurderingene. Det ble laget en plan for hvordan dette kunne løses.

Rapporten godkjennes av faggruppen med forbehold om at de overnevnte punktene svares ut på en tilfredsstillende måte. Erlend Nilsen får mandat til å vurdere dette.